

ПРАВИЛНИК
О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ

На основу члана 14. став 1. Закона о безбедности и здрављу на раду (у даљем тексту: Закон) и члана 45. Статута Машинског факултета Универзитета у Нишу, Савет Машинског факултета у Нишу, дана 27. септембра 2007. године, доноси

ПРАВИЛНИК О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ

I Основне одредбе

Члан 1

Овим правилником, у складу са Законом, уређује се спровођење безбедности и здравља на раду запослених на Машинском факултету Универзитета у Нишу (у даљем тексту: **Факултет**) у циљу стварања безбедних услова рада ради заштите живота и здравља и радне способности запослених.

Право на безбедност и здравље на раду имају и друга лица која учествују у радном процесу, а нису у радном односу на Факултету, као и лица која се затекну у радној околини ради обављања одређених послова, на Факултету, ако је Факултет о њиховом присуству обавештен.

Члан 2

Факултет је дужан да обезбеди услове за организовање и спровођење безбедности и здравља на раду у складу са техничко-технолошким потребама.

Средства за спровођење мера и унапређење безбедности и здравља на раду утврђују се Годишњим програмом рада.

Члан 3

За спровођење безбедности и здравља на раду одговорни су председник Савета факултета, декан, руководиоци организационих јединица и запослени који је одговоран за спровођење безбедности и здравља на раду.

II Обавезе и одговорност Факултета

Члан 4

Факултет је дужан да обезбеди запосленом рад на радном месту и у радној околини у којима су спроведене мере безбедности и здравља на раду.

Факултет је дужан да организује рад тако да обезбеди заштиту живота и здравља запослених у циљу спречавања повреда на раду, професионалних обољења и обољења у вези са радом, имајући у виду посебну заштиту омладине, инвалида, заштиту запослених са здравственим сметњама и заштиту материнства.

Члан 5

Факултет је дужан да запосленом пружи обавештења о условима рада, о правима и обавезама које произилазе из прописа о безбедности и здрављу на раду, да утврди програм оспособљавања запослених и обезбеди оспособљавање запослених за безбедан рад, као и да обезбеди коришћење средстава и опреме за личну заштиту на раду.

Члан 6

Факултет је дужан да приликом организовања рада и радног процеса обезбеди превентивне мере ради заштите живота и здравља запослених и да заустави сваку врсту рада која представља непосредну опасност за живот и здравље запосленог, у складу са Законом.

У случају настанка повреде на раду због неуобичајених и непредвидивих околности које су изван контроле Факултета или због изузетних догађаја чије се последице нису могле избећи, Факултет не сноси одговорност у смислу прописа о безбедности и здрављу на раду.

Превентивни и периодични прегледи и испитивања опреме за рад

Члан 7

Факултет је дужан да средства и опрему за рад, електричне инсталације, грејање као и друге инсталације одржава редовно и правилно у исправном стању, у складу са техничким прописима и одређеним стандардима, на начин који обезбеђује одговарајућу сигурност запослених, с тим да у току коришћења и евентуалног премештања на друго место рада, исте прегледа и проверава њихову исправност.

Периодичне прегледе и проверу исправности у смислу става 1. овог члана, Факултет врши преко овлашћеног правног лица које се бави безбедношћу и здрављем на раду као својом делатношћу и има одговарајућу лиценцу.

Члан 8

Факултет је дужан да врши прегледе и испитивања у смислу члана 7. овог правилника, у роковима који су утврђени упутством произвођача и у складу са техничким нормативима и одређеним стандардима, ради утврђивања да ли даље коришћење прописаних средстава и опреме за рад, електричних инсталација, грејања и других инсталација представља ризик за сигурност или здравље запослених и да ли су примењене прописане мере заштите на раду.

У случају да рокови из става 1. овог члана нису утврђени упутством произвођача, техничким нормативима и одређеним стандардима, Факултет је дужан да средства и опрему за рад, електричне инсталације, грејање и друге инсталације прегледа и испитује у роковима утврђеним прописима о безбедности и здрављу на раду.

Испитивање услова радне околине

Члан 9

Факултет је дужан да врши испитивање у радним и помоћним просторијама у којима се при раду евентуално користе штетне или опасне материје, ради спречавања повређивања запослених, као и утврђивања да ли радна средина одговара условима за продуктиван рад и здравље запослених.

Испитивања у смислу става 1. овог члана, обухватају:

- микроклиму (температура, брзина струјања ваздуха и релативна влажност ваздуха);
- хемијске штетности (гасови, паре, дим и прашина);
- физичке штетности (бука, вибрација и штетна зрачења);
- осветљеност;
- материје чија су својства опасна по живот и здравље запослених (биолошке штетности).

Члан 10

Испитивања из члана 9. овог правилника Факултет је дужан да врши на начин, по поступку и у роковима утврђеним прописима о безбедности и здрављу на раду.

Акт о процени ризика

Члан 11

Факултет је дужан да донесе акт о процени ризика за свако радно место и да утврди начин и мере за смањење и отклањање ризика у облику којим се спречава повреда на раду, оштећење здравља или обољење запосленог.

Члан 12

Процена ризика заснива се на систематском евидентирању и процењивању могућих врста опасности и штетности на радном месту и у радној околини, на анализирању организације рада и радног процеса, средстава рада, сировине и материјала у радном процесу, средстава и опреме за личну заштиту и других елемената које могу да изазову ризик од повреда на раду, оштећење здравља или обољење запосленог.

Процена ризика, према прописима о начину и поступку процене ризика на радном месту и у радној околини, између осталог обухвата:

- опис технолошког и радног процеса;
- опис средстава за рад;
- опис средстава и опреме за личну заштиту;
- снимање организације рада;
- препознавање и утврђивање опасности и штетности на радном месту и у радној околини;
- процену ризика у односу на опасности и штетности;
- утврђивање начина и мера за отклањање, смањење или спречавање ризика.

Члан 13

Одлуком о покретању поступка процене ризика, Факултет одређује стручна лица из реда запослених за спровођење поступка процене ризика.

За вршење процене ризика Факултет може да закључи уговор о ангажовању правног лица, односно предузетника са лиценцом у области безбедности и здравља на раду.

Оспособљавање запослених

Члан 14

Факултет је дужан да изврши теоријско и практично оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад при заснивању радног односа, премештају на друге послове, приликом увођења нове технологије, односно нових средстава за рад, као и код промене процеса рада.

Оспособљавање запослених врши се за време радног времена.

Члан 15

Провера теоријске и практичне оспособљености запосленог за безбедан и здрав рад обавља се на радном месту.

Провера оспособљености за безбедан и здрав рад запослених који раде на радном месту са повећаним ризиком врши се на начин утврђен актом (правилником) о процени ризика.

Евиденције и осигурање од повреда на раду

Члан 16

Послодавац је дужан да води и чува евиденцију о:

- радним местима са повећаним ризиком и запосленима распоређеним на та радна места;
- повредама на раду, професионалним обољењима и болестима у вези са радом;

- запосленима оспособљеним за безбедан и здрав рад;
 - опасним материјама које се користе у току рада;
 - извршеним испитивањима радне околине;
 - извршеним прегледима и испитивањима опреме за рад и средстава и опреме личне заштите;
- пријавама поднетим инспекцији рада о смртним, колективним или тешким повредама на раду и настанку професионалних обољења, односно обољења у вези са радом запосленог.

Члан 17

Послодавац је дужан да запослене осигура од повреда на раду, професионалних обољења или обољења у вези са радом ради обезбеђивања накнаде штете.

III Права и обавезе запослених

Члан 18

Запослени има право и обавезу да се пре почетка рада упозна са мерама безбедности и здравља на раду на пословима на којима ради, као и да се оспособљава за њихово спровођење.

Члан 19

Запослени има право да одбије да ради ако му прети непосредна опасност по живот и здравље због тога што нису примењене прописане мере за безбедност и здравље на радном месту на коме ради, као и у другим случајевима утврђеним Законом.

Члан 20

Запослени је дужан да поштује прописе о безбедности и здрављу на раду како не би угрозио своју безбедност и здравље, безбедност и здравље запослених и других лица, као и да обавести Послодавца о свакој врсти потенцијалне опасности која би могла да утиче на безбедност и здравље на раду.

Члан 21

Обавезе Послодавца утврђене овим правилником у складу са Законом, истовремено представљају права запослених у вези са спровођењем мера безбедности и здравља на раду.

IV Организовање послова безбедности и здравља на раду

Члан 22

Послове безбедности и здравља на раду обавља запослени распоређен на пословима Самосталног стручног сарадника Завода за машинско инжењерство, кога одлуком одреди декан Факултета.

Послови из става 1. овог члана и посебни услови за рад на тим пословима утврђени су Правилником о организацији и систематизацији радних места.

До оспособљавања за обављање послова из става 1. овог члана, Послове безбедности и здравља на раду обављаће правно лице или предузетник који за ту врсту послова поседују адекватну лиценцу.

Уговор о обављању послова безбедности и здравља на раду са овлашћеним лицем из става 3. овог члана закључиће декан Факултета у складу са позитивним прописима.

Члан 23

Запослени који обавља послове безбедности и здравља на раду учествује у припреми акта о процени ризика, у опремању и уређивању радног места у циљу обезбеђивања

безбедних услова рада; врши контролу средстава за рад и средстава и опреме личне заштите; припрема и спроводи оспособљавање запослених за безбедан рад; организује прегледе и испитивања опреме за рад; предлаже мере за побољшање услова рада; припрема упутства за безбедан рад; прати стање у вези са повредама на раду и професионалним обољењима; забрањује рад када утврди непосредну опасност по живот и здравље запосленог; води прописане евиденције у области безбедности и здравља на раду.

V Представник запослених за безбедност и здравље на раду

Члан 24

Одбор за безбедност и здравље на раду (даље: Одбор) који се образује на Факултету има три члана, од којих једног члана бира синдикат.

Чланове одбора на предлог декана Факултета именује Савет факултета.

Начин рада Одбора утврђује се пословником.

Члан 25

Одбор има право да учествује у разматрању свих питања која се односе на безбедност и здравље на раду, као и друга права, у складу са законом.

Одбор је дужан да запосленима и синдикату до краја марта текуће године достави извештај о стању и предузетим мерама у области безбедности и здравља на раду за претходну годину.

VI Прелазне и завршне одредбе

Члан 26

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о заштити на раду бр. 52-7/1999 од 22.02.1999. године.

Члан 27

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана доношења.
Правилник објавити на Web site Факултета.

Број 612 – 808-4/2007

Дана 27.09.2007. године

**САВЕТ МАШИНСКОГ ФАКУЛТЕТА
УНИВЕРЗИТЕТА У НИШУ**

ПРЕДСЕДНИК

Проф. др Зоран Боричић